

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZDEMİR'İN
7/48218 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Yapay zekâ teknolojilerinde son yıllarda yaşanan hızlı gelişim, bu teknolojilerin kullanım alanını bilgi işlem ve hizmet sektörlerinin ötesine taşıyarak doğrudan üretim süreçlerinin bir parçası haline getirmiştir. Üretim hatlarında hata ve arıza tespitinden kalite kontrole, talep tahmininden enerji ve hammadde kullanımının optimizasyonuna kadar farklı alanlarda kullanılabilen yapay zekâ sistemleri, sanayide verimlilik anlayışını da değiştirmeye başlamıştır.

Bu kapsamda;

Soru 1- Türkiye'de imalat sektöründeki işletmelerin ne kadarı üretim süreçlerinde yapay zekâ teknolojilerinden yararlanmaktadır?

Soru 2- İmalat sektöründe yapay zekâ yatırımlarına yönelik destek ya da hibe programları var mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız, imalat sektöründeki yapay zekâ yatırımlarını, teknolojiyi süreçlerine entegre edenler ve teknolojiyi bizzat geliştirenler olmak üzere iki farklı boyutta desteklemektedir:

Bunlardan, yapay zekânın imalat süreçlerine entegrasyonuna yönelik destekler bağlamında Bakanlığımızca yürütülen “Dijital Dönüşüm Programı” kapsamında, imalat sanayi işletmelerinin yapay zekâ teknolojilerini üretim ve iş süreçlerine entegre etmelerine yönelik yatırımları desteklenmektedir. Programla; işletmelerin dijital teknolojilerden yararlanarak üretim maliyetlerini azaltması, verimliliğini ve uluslararası rekabet gücünü artırması amaçlanmaktadır. Uygun bulunan yatırımlar, yatırımın niteliği ve büyüklüğüne göre “Öncelikli Yatırımlar” veya “Stratejik Yatırımlar” teşvik uygulamaları çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim ve sigorta primi işveren hissesi desteği gibi teşvikler sağlanmaktadır. Başvuru sürecinde işletmenin dijital olgunluk düzeyinin belirlenmesi, bir dönüşüm yol haritası hazırlanması ve yapay zekâ yatırımının sağlayacağı somut/ölçülebilir kazanımların ortaya konulması esastır.

Yapay zekâ teknolojilerinin ve ürünlerinin geliştirilmesine yönelik destekler (teknoloji üretimi) kapsamında ise imalat sanayisinin ihtiyaç duyduğu yerli çözümlerin üretilmesi amacıyla, “Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı” vasıtasıyla doğrudan ürün ve yazılım geliştiren projeler desteklenmektedir. Öncelikli Ürün Listesi Tebliği'nde yer alan yenilikçi teknoloji alanları çerçevesinde; yapay zekâ ve derin öğrenmeye dayalı siber güvenlik sistemleri, yapay görme, görüntü ve video işleme teknolojileri, yapay zekâ tabanlı optimizasyon/otomasyon çözümleri ve otonom sürüş teknolojileri gibi birçok alandaki Ar-Ge ve üretim yatırımları, söz konusu destek kapsamındadır. Bu yolla, yapay zekâ tabanlı yenilikçi yazılım ve ürünlerin yerli imkânlarla geliştirilmesi hedeflenmektedir.

İlaveten, TÜBİTAK'ın 1711 Yapay Zekâ Ekosistem 2026 Yılı Çağrısında “Akıllı Üretim Sistemleri”, desteklenecek beş öncelikli alandan biri olarak belirlenmiştir. Çağrı kapsamında KOBİ veya büyük ölçekli müşteri kuruluşların; teknoloji sağlayıcı kuruluşlar ve üniversite/kamu araştırma merkezleriyle oluşturacakları konsorsiyumlar üzerinden yapay zekâ çözümleri geliştirmeleri desteklenmektedir. 2026 yılı başvuruları 15 Haziran 2026 tarihinde açılmış olup 2 Ekim 2026 tarihine kadar devam etmiştir. TÜBİTAK tarafından, teknoloji ve yenilik destek programları kapsamında son 10 yılda, imalat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yapay zekâ alanındaki 512 projesine 2026 fiyatlarıyla 1,6 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır.